

کامران اسماعیلی^۱، مرتضی خداقلی^۲، یوسف طلوعی^۳

۱. دانشجوی دکتری مخاطرات اقلیمی، دانشگاه آزاد واحد نجف آباد، نجف آباد، ایران

۲. استادیار، مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی اصفهان، ایران

۳. دانشجوی دکتری مخاطرات اقلیمی، دانشگاه آزاد واحد نجف آباد، نجف آباد، ایران

چکیده

بررسی خشکسالیهای استان چهارمحال و بختیاری از اهمیت خاصی برخوردار است چون این استان آب فلات مرکزی و دشت خوزستان را تامین می کند. به این منظور خشکسالی ۴ ایستگاه سینوپتیک لردگان، شهرکرد، کوهرنگ و بروجن، با دوره های آماری مشترک از سالهای ۱۹۹۶ تا ۲۰۱۳ (۲۱۶ ماه) براساس شاخص بارش استاندارد (SPI) مورد مطالعه قرار گرفت. نمودارهای روند تغییرات شاخص SPI در مقیاس های ۳،۶،۱۲،۲۴،۴۸ ماهه تهیه گردید نقشه های پهنه بندی ترسیم شد. ایستگاههای لردگان، شهرکرد، کوهرنگ و بروجن به ترتیب دارای ۹۸، ۸۳، ۹۷ و ۹۰ ماه خشکسالی بوده اند. یعنی به طور متوسط در ۴۱ درصد از ماهها در دوره ی زمانی مورد مطالعه، خشکسالی صورت گرفته است. بیشترین ماههای خشک در لردگان و کوهرنگ رخ داده است. شاخص متوسط شدت خشکسالی دوره نشان میدهد که ایستگاه شهرکرد با ۰/۹۹- شدت خشکسالی بیشتری را نسبت به ایستگاههای بروجن، کوهرنگ و لردگان به ترتیب با متوسط شدت خشکسالی ۰/۸۸-، ۰/۸۸-، ۰/۸۴- تحمل کرده اند. در همه ایستگاهها و در همه ی بازه های زمانی درصد خشکسالیهای فرین و بسیار شدید از خشکسالیهای متوسط و ضعیف کمتر است. تعداد خشکسالیهای فرین بروجن و کوهرنگ از لردگان و شهرکرد بیشتر بوده است. براساس پهنه بندی خشکسالی در GIS، ایستگاه کوهرنگ در هر چهار دوره دارای خشکسالی بیشتری نسبت به ایستگاههای دیگر بوده است. و ایستگاههای بروجن و لردگان دارای کمترین خشکسالی ها می باشند.

کلمات کلیدی: چهارمحال و بختیاری، شاخص بارندگی استاندارد، خشکسالی، GIS